

Войтко Артем Анатолійович
здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МЕДІА

Нинішній світ переживає нову інформаційну революцію і розвиток штучного інтелекту має у цих процесах ключове значення. Різні способи та машинне навчання є важливою частиною медіа системи, де алгоритми мають нові способи для збору, опрацювання і розповсюдження інформації. Штучний інтелект може доволі швидко обробляти велику кількість інформації, зробити простішими процеси, які ми виконуємо кожного дня. Використання штучного інтелекту дотикається до різноманітних сторін нашого життя, зокрема медіа. Штучний інтелект може займатись автоматичним компонуванням новин або персоналізацією новин у різних соціальних мережах. Це лише невелика частинка того де штучний інтелект може застосовуватися.

Багато науковців зазначають, що під поняттям штучний інтелект потрібно розуміти збірку ідей, принципів, методів, технологій, які використовують механізми для виконання різноманітних настанов, для яких потрібен людський інтелект. Для імітації людського інтелекту та обчислення великої кількості інформації використовується чисельна кількість алгоритмів, баз даних та обчислювальних потужностей.

Медіасферою інтелект вже шикороко застосовується у діяльності таких медіагігантів, як The Washington Post, BBC, The New York Times, Bloomberg News, Associated Press, Daily Mirror. Щодо ситуації із штучним інтелектом в Україні, згідно із даними опитування 2024 року Інституту масової інформації - 22% українських редакцій застосовують штучний інтелект постійно і ще 30% рідко його використовує для написання статей, репортажів, збору та обробки інформації [1]. Поки що використання штучного інтелекту серед українських медіакомпаній низьке, але показує досвід зарубіжних колег використання штучного інтелекту дозволяє якісно та швидше виконувати поставлені задачі. Аналізуючи ці дані можна дійти думки, що технології штучного інтелекту на теренах України не отримали достатнього розповсюдження, але зважаючи на поширення штучного інтелекту в світовому медіапросторі, поширення штучного інтелекту в нашій країні рано чи пізно дійде до українських редакцій [2, с. 979].

Через ці факти, розвиток технологій штучного інтелекту змушує держави закріпити використання штучного інтелекту в національному законодавстві та в міжнародних нормативно-правових документах. Застосування штучного інтелекту в медіапросторі та інших галузях набуває більшої популярності, що змушує до розробки чітких законних рамок.

В міжнародних документах та національному законодавстві деяких країн уже закріплюються деякі аспекти роботи штучного інтелекту. Законотворці Європейського союзу працюють над цією проблемою та уже

закріпили один із основоположних актів «Рекомендації з етики зв'язаних зі штучним інтелектом» у 2019 році. Цей документ було створено задля забезпечення припустимого та безпечного використання штучного інтелекту. У ньому описано основні інструкції щодо розробки та експлуатації штучного інтелекту в Європейському Союзі. Також у таких країнах, як Німеччина та Франція було впроваджено нормативні акти, які регулюють розробку та використання штучного інтелекту [3, с. 80 – 81]. Основною подією останніх місяців стало схвалення законопроекту про штучний інтелект (Artificial Intelligence Act) Парламентом ЄС. Цей акт має гарантувати додержання прав людей людей у процесі розвитку штучного інтелекту. Закон передбачає, що країни, члени ЄС зобов'язані визначити орган, який буде регулювати дотримання цього документу на національному рівні. Було введено градацію програм штучного інтелекту по їх ступеню небезпеки, а саме низький, допустимий, високий та неприйнятний ризик. Ця шкала покликана для убезпечення користувачів від небезпек, пов'язаних зі штучним інтелектом.

Українське законодавство також вправджує регулювання штучного інтелекту, а саме «Про схвалення концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» видана кабінетом міністрів у 2020 році, яка зазначила мету, принципи та завдання розвитку технологій штучного інтелекту в нашій країні [4]. У 2021 році було затверджено «План заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021-24 роки». Також було затверджено «Концепцію Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року», що має на меті використання штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки. Планується, що використання штучного інтелекту у цих галузях допоможе ефективніше приймати рішення шляхом автоматизованої обробки інформації. Попри це штучний інтелект так і не був закріплений парламентом у окремому законі.

Питання про проблеми постає в соціумі доволі гостро, адже штучний інтелект доволі молода технологія і майже не закріплена повноцінно в законодавствах країн, що викликає багато проблем з його використанням. Залишаються відкритими питання правового статусу штучного інтелекту в законодавстві, авторське право на розробки, створені штучним інтелектом та відповідальність за ці розробки. Також постає велика проблема у зловживанні роботи штучного інтелекту в медіа, що є великою проблемою, адже в недалекому майбутньому це може призвести до зникнення ряду професій пов'язаних із медіа. Через недосконалість штучного інтелекту виникає ряд проблем із помилками щодо роботи над текстом, наприклад, хибне інформування та допуск помилок в матеріалах, що може призвести до дезінформації.

Враховуючи все, що сказано вище, пропонуємо розробити окремий закон, який міг би регулювати розробку, застосування штучного інтелекту в Україні. Також важливо що лише за наявності законодавчої бази щодо штучного інтелекту можливе безпечно його використання і впровадження в медіа сферу.

Список використаних джерел

1. Машкова Я. Українські медіа та штучний інтелект. Як редакції залучають ШІ для створення контенту?. *Інститут масової інформації*. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/ukrayinski-media-ta-shtuchnyj-intelekt-yak-redaktsiyi-zaluchayut-shi-dlya-stvorenniya-kontentu-i62217> (дата звернення: 04.11.2024).
2. Болотова В. Використання штучного інтелекту як інновація в сучасному медіа просторі. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я* : Міжнародна науково-практ. Конф., м. Харків. 2023. С. 980. URL: https://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2023/05/Zbirnik-tez-MicroCAD-2023-new_compressed-1.pdf (дата звернення: 04.11.2024).
3. Тимошенко Є. А. Цифровізація освітньої діяльності за допомогою систем штучного інтелекту: досвід єс та України. *Проблеми інформаційно-правового забезпечення децентралізації державної влади та цифрової трансформації в Україні* : Науково-практ. конф., м. Вінниця. 2023. С. 78–86. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/zbirnik_1_3.pdf#page=78 (Дата звернення: 04.11.2024)
4. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р : станом на 29 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text> (дата звернення: 04.11.2024).

Волкова Наталія Вікторівна

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та права комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

Горін Артур Володимирович

кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного управління та права комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

Дроб Олександр Маркович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри освітнього менеджменту, державної політики та економіки комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЩОДО ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА КОМПЛІАЄНСУ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ГАЛУЗІ ЗНАТЬ «БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО

Формування програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти, які готуються до професійної діяльності у галузі бізнесу,